

МИЛЕТИЋ АЛЕКСАНДАР
Сарадник, ИИРПС, Београд

Оригинални научни рад

КОНГРЕС ЈУГОСЛОВЕНСКИХ СТУДЕНАТА У ФРАНЦУСКОЈ 1919. ГОДИНЕ

У питању је конгрес југословенских студената који су се за време првог светског рата налазили на школовању у Француској.¹ Конгрес је на иницијативу Средишњег одбора југословенских студената у Француској² одржан у Паризу од 25. до 27. априла 1919. године.³ Задатак му је био да помогне да се схвате догађаји и у свету и у земљи, да се схвати народно питање и да се схвати будућа улога омладине у јавном животу свог народа.

Веровало се да је тада југословенска омладина била „позвана да се појави као симбол воље и као израз свести целог народа”, и да „једино она има све што је потребно за то: младост, чисту прошлост и слободоумље”. Такође се веровало да и сама чињеница да будућност сваког народа лежи на његовој омладини, да је право и овој нашој младој генерацији „да поставља идеале и да одређује путеве”, да јој „њена савршена чистота омогућава критику свега рђавог” и да је „љубав за слободу у свим облицима чини способном за најсмелија предузећа.”⁴

У ствари, овај конгрес је био завршни чин вишегодишњег политичког рада ове наше омладине и као такав сумирао је све до тада сазреле идеје и планове за будући рад у домовини и за њега направио и конкретне планове, „саветовање читавог једног поколења о стварању нашег нараодног идеала.”⁵

„Ми морамо знати ко смо и шта хоћемо. Сада је за то последњи час. Догађаји ће нас једно за другим звати у живот. Бићемо растурени по разним местима, на разним дужностима. У ствари, посао је један исти за све”, (...) „само је нужно да га сви радимо са истом вољом и у истом смислу. Та једна воља треба да буде изражена на скорашњем Омладинском конгресу.”⁶

На овом конгресу су ради припрема за друштвено значајан и веома одговоран рад у домовини учествовали представници свих политичких групација наших студената који су се школовали у Француској. Јединство ове акције је било засновано на свему ономе што је све ове наше младе људе

зближавало, а пре свега на трагедији сопствених народа у коју их је бацио рат као рат и на идеји о уједињењу и јединству Југословена у животу у заједничкој држави, уз то и на жељи и обавези да се својима што више и што брже помогне.⁷ Управо борба за уједињење и јединство Југословена означавала је исти циљ за све, исту заједничку замисао и настојало се да баш то ублажи разлике у путевима којима су поједине од политичких групација желеле да иду до заједничког циља.

Октобарска револуција је учинила да и већину наше ћачке и студентске омладине, која се школовала у савезничким земљама, снажно захвате нове социјалистичке и комунистичке идеје о већој социјалној правди у животу људи. Овим новим идејама била је снажно понета и наша школска омладина у Француској. Конгрес, о којем је овде реч, показује да је ова наша омладина у Француској била у већини социјалистички и комунистички оријентисана. Делегати баш ове омладине представљали су конгресну већину.⁸ Тако се и десило да су све одлуке и резолуције овог конгреса имале програмски карактер и значај, пре свега за социјалистичку и комунистичку активност наше омладине у домовини. У великој мери оне су припомogle и у стварању нашег радничког комунистичког покрета у целини.⁹ И у стварању СРПЈ(к) и у стварању СКОЈ-а учествовали су поред других, и многи активисти из редова ове наше омладине, која је, још у току рата, док се налазила на школовању у савезничким земљама, била захваћена комунистичким идејама.

Да би се дубље разумела и боље схватила вредност овога Конгреса југословенске омладине у Француској, мора се посебно истаћи да је и психичко оптерећење ове наше омладине потребом да помогну свом напаћеном нараоду, било изузетно велико. То је био терет какав је мало која генерација у историји човечанства морала на себи да носи. Она није могла себи да дозволи да се само стручно усавршава. Морала је истовремено и политички да се оспособљава, како би била у стању да што значајније учествује у политичком и у општедруштвеном животу земље.

Мало је било појединаца, а још мање група из редова ове наше омладине који нису били снажно узбуђени упоређењем онога што су видели у развијеним савезничким земљама, са оним што су оставили у домовини, а поготово са оним што су претпостављали да ће затећи у домовини после завршетка рата. Неразвијена и заостала домовина, коју је рат још више онеспособио и уназадио и све добро и лепо што је упознато у иностранству подстицали су раћање невероватног богатства идеја и планова за рад у домовини и за бољи живот сопствених народа. "Сви су силно желели да предано раде пре свега на стварању и развијању нове југословенске културе."¹⁰

Већ у самој најави Конгреса југословенских студената у Француској истиче се да представља остварење давнашње желе југословенских студената и да ће се на њему „претресати најважнија питања нашег народног живота“¹¹ и јавно објавити да и ова наша омладина жели и може да учествује у будућем животу Југославије као и да осећа да је то и њена света дужност и обавеза.¹²

Ова узвишена обавеза, да се што боље стручно оспособи и што потпуније припреми, идејно и политички, како би се било у стању да се што више помогне ратом измученом народу, снажно је утицала да су ови наши млади људи почели, већ при крају рата и у основним идејама о раду у домовини политички диференцирати. Конгрес је показао до које се мере у томе стигло. Идејно и програмски усмеравани углавном из међународног комунистичког центра, социјалисти и комунисти из редова ове наше студентске омладине, будућу заједничку државу и срећнији живот својих народа видели су у социјалистичкој демократији и у комунистичком друштвеном поретку, сличном оном створеном у Русији. Следбеници идеологија наших предратних грађанских партија будућност народа и нову државу видели су онако како је било предвиђено у програмима грађанских партија којима су припадали. Социјализација политичке активности ове наше омладине, с једне стране, и грађанска политизација те исте активности, с друге, која је при крају рата појачана, већ на самом почетку Конгреса оштро су идејано поцепале и организационо разбиле и једну од друге удаљиле основне политичке групације ове наше омладине.

Нове комунистичке идеје о бољем животу људи и конкретно остварење тих идеја у совјетској Русији и у другим земљама у којима су биле изведене пролетерске револуције (Финска, Мађарска, Баварска), били су у тој мере стваралачки подстицаји да се и у великом делу ове наше, социјалистички оријентисане, омладине све јасније формирала представа о новом комунистичком облику живота у домовини, у заједничкој држави.

Учећи се политици и ативном друштвеном животу у самом светском политичком центру и на самим изворима међународне борбе радничке класе, а касније и на самом извору међународне борбе радничког комунистичког покрета, сви ови наши млади социјалисти, поготово комунисти, нису имали већих проблема ни у схватању свога времена ни у укључивању у његове најпрогресивније токове и процесе. И нове идеје и јединствена револуционарна платформа и нови програми који су те идеје остваривали били су им и блиски и јасни. За њих се требало само што пожртвованије борити како би што брже дали и очигледне и практичне конкретне резултате.¹³

Што се крај рата више приближавао и што је његов исход постајао све извеснији, а то се осећало и на фронту и у светском политичком животу, то је и ова наша омладина, која се школовала у савезничким земљама, постајала све нестрпљивија. То није било само узбуђење због скорог виђења са најближима, о којима многи, нарочито из Србије, нису имали никакве вести, већ и узнемиреност због приближавања тренутка када ће бити у стању да оправдају привилегије и поверење који су им указани слањем на школовање у савезничке државе, а који су многе ослободили и од самог учешћа у рату и судбине коју то учешће само по себи носи. У ствари, највише узбуђења је изазвала чињеница што се приближавао тренутак када ће постати носиоци и вође избављења својих народа из беде и заосталости и из невоља у које их је увалио рат, а поготово што ће се то чинити у новоствореној заједничкој држави.

Како се крај рата више приближавао, и сви планови о активном учешћу у помоћи нападеном и уназађеном народу, све мање су били само леви идеали, а све више и конкретна практична потреба и неизбежна обавеза.

На дневном реду конгреса југословенских студената у Француској (25-27. априла 1919), до састанка делегата, била су следећа питања:

„а) Друштвена организација Југославије (Стварање државе ; Унутрашње уређење државе; Спољна политика; - три реферата и три резолуције).

б) Демократија и социјализам (реферат и резолуција);

ц) Социјално васпитање (Народна хигијена; Просвећивање народа; - два реферата и резолуција).

д) Студентско питање (Социјални положај и студентски покрет - реферат и резолуција).“¹⁴

На конгресу су били делегати из удружења у Паризу (294 гласа), из удружења у Бордоу (70 гласова), из удружења у Идону (60 гласова), из удружења у Поитиерсу (52 гласа), из удружења у Кану (45 гласова), из удружења у Монтеплеу (41 глас), из удружења у Греноблу (30 гласова), из удружења у Тулузу (30 гласова), из удружења у Клермонту (28 гласова), из удружења у Диону (20 гласова), из удружења у Марсељу (17 гласова), из удружења у Григону (10 гласова) и из удружења у Бесанкону (10 гласова). Све скупа било је 707 гласова.¹⁵

Конгрес је почео са радом како је било планирано (25. априла 1919. године). Усвојен је дневни ред којег је већ био предложио Средишњи одбор.

Демократско-национална група студената, пошто се није сложила са одржавањем конгреса како је то било предвиђено, прва је поднела своју резолуцију. У овој резолуцији о конгресу у целини изјавила је да конгрес прихвата само као размену мишљења. Овом приликом је изјавила да на конгресу остаје само из другарске солидарности. Ова њихова резолуција добила је само по 37 гласова од 707 могућих и није представљала докуменат конгреса као целине.

Резолуцију о првој тачки дневног реда: Државна организација Југославије, поднео је у име студената социјалиста Милорад Ђерић из Клермонта. Пошто је ова резолуција усвојена са већином гласова (394), постала је резолуција конгреса и као таквој мора се посветити више пажње. Подељена је у три дела: Стварање државе, Унутрашње уређење државе и Спољна политика. Она најпре жали што је до уједињења југословенских народа дошло ратом и у складу са социјалистичким схватањем осуђује рат „као производ данашњег капиталистичког друштвеног уређења”.¹⁶ И истиче да је рат то „чак и онда кад служи решавању националних питања”.¹⁷ И пошто се води у интересу само једне класе „то се ни путем њега ниједан народ не може потпуно ујединити у границама данашњег друштва”.¹⁸ А како ни начело „равнотеже”, ни начело „националности”, не може обезбедити мир у свету и дати народима пуно право да располажу својом судбином, „једино ће социјализам, укидањем класне економске и политичке организације, донети могућност свим народима, па и југословенском, да живе у слободним заједницама.”¹⁹

У овој резолуцији се осуђује и буржоаски раздор између Југославије и Бугарске и истиче да ће без укључења Бугарске у новостворену заједничку државу Краљевину Срба, Хрвата и Словенаца, (како то траже комунисти), нова заједничка држава бити непотпуна. У овој резолуцији се даље истиче да ће југословенска социјалистичка омладина „радити на томе да ишчезну вештачки изазване несугласице међу Југословенима, и да се они што пре сложе са осталим балканским народима у целину“.²⁰ (То је познато схватање комуниста о Балканској комунистичкој федерацији.)

Што се тиче унутрашњег уређења државе, ту се истиче да зависи од економске структуре и од односа снага радничке класе и буржоазије. „Уставно питање (облик владавине и државе, грађанско право и слободе), административно уређење (војска, настава, црква и држава, судство, локалне аутономије итд.), социјални живот (аграрно питање, радничко законодавство, чиновничко питање итд.) - све је у тесној вези са системом производње и поделе и у данашњем друштву никада не може бити решено потпуно демократски, тј. у интересу свих народних слојева. Страховите последице: финансије упропашћење, економске снаге исцрпљење, национално богатство разорено, онемогућавају буржоаској држави остварење свих реформи које се намећу после уједињења.“²¹ Колико је и у којој мери овакво схватање у складу са комунистичким идејама о бољем животу људи није ни потребно указивати. То је у ствари нешто измењена она позната Марксова теза о утицају процеса рада и његове поделе на друштвени облик живота људи, коју је он изнео на почетку Манифеста Комунистичке партије.

Бранећи принципе о социјалистичком животу људи као једине праве демократске, овај део поменуте резолуције каже и то да „социјализам решава сва питања и остварује све мере, укидајући све тешкоће које произилазе из класних супротности и изводећи колективну производњу са друштвеном својином као економску основу и социјалну републику као политичку форму државе.“²² „У данашњем ”класном друштву, где се праве слободе и бољи живот отимају, сви ови преображаји могу се дефинитивно извести само социјалном револуцијом“.²³ То је у ствари обазриво изречен позив за наставаљање светске пролетерске револуције и у свим нашим крајевима. Недвосмислен је идејни смер и следеће реченице: „С обзиром, пак, на данашње револуционарне прилике у Европи и на Балкану, радничка класа мора још одмах повести енергичну борбу за остварење свога крајњег циља револуцијом, а преко диктатуре пролетаријата.“²⁴

У трћем делу ове резолуције осуђује се буржоаска спољна политика која неминовно доводи до ратова. „Једино са укидањем класних супротности и са остварењем међународне солидарности радника завладаће у свету, трајан мир и биће могуће братство народа.“²⁵

Своју резолуцију о првој тачки дневног реда поднела је и републиканска група студената. Али како за њихову резолуцију није гласала већина делегата (добила је само 133 гласа) нећемо је овом приликом ни цитирати ни разматрати.

Када се дискусија о овој тачки конгреса појавила, група делегата социјалиста предложила је конгресу и своју посебну резолуцију. По садржају ове резолуције рекло би се да су то били комунисти. У овој резолуцији се тражи: „демобилизација војске у Југославији, повлачење наших трупа из Русије, мирољубива политика и зближавање с Бугарском”.²⁶ Када је конгрес решио да на крају рада расправља и овој резолуцији, делегати, Демократских националиста (12 делегата, 134 гласа) напустили су конгрес.

У вези са другом тачком дневног реда, међусобно су се носили само социјалисти и републиканци. Најпре су своју резолуцију предложили социјалисти.²⁷ По њима „капитализам и социјализам су два света од којих један умире а други се рађа, наслеђујући први и спасавајући човечанство од његових штетних последица”.²⁸

Пошто буржоаски поредак „више не може да задовољи народне масе, оне се обраћају социјализму да их коначно ослободи економског ропства и да им зајамчи равноправно уживање свих материјалних и духовних богатстава”.²⁹ По овој резолуцији социјализам је будући нови поредак друштвеног живота људи који треба да реши све неправде, а нарочито оне економске и социјалне, које је у човеков живот унео његов класни друштвени развитак. Говорећи о улози пролетеријата у стварању новог бескласног друштвеног поретка и у његовом одржавању, ова резолуција студената социјалиста: Демократија и социјализам каже, да пролетаријат „за остварење свога крајњег циља искоришћује све установе демократије; опште право гласа оба пола; референдум и иницијативу народа; пропорционални изборни систем; једно законодавно тело; слободу удруживања, говора и штампе; административну децентрализацију; економске савете: месне, обласне и централне; заштитно радничко законодавство; сарадњу радничких организација у економском животу земље. Он тиме поправља свој материјални положај, уздиже се духовно и оспособљава да после социјалне револуције осигура колективну производњу са друштвеном својином.”³⁰ Као што се види, по овим нашим социјалистима пролетеријат за постизање свога циља има да користи и сва средства буржоаске демократије, како би после социјалне револуције осигурао бољи живот људи. И то признавање и освајање буржоаске демократије за ове наше младе социјалисте „не значи за пролетеријат идејни компромис. То је само искоришћавање свих услова и свих могућности за развијање класне свести радника и за припремање будућег друштва”.³¹

У овој резолуцији: Демократија и социјализам, наша студентска социјалистичка омладина, која се за време рата школовала у савезничким земљама, иде још даље. Она истиче да „нема праве демократије све док постоји приватна својина и капиталистички начин производње”, (...) „Југословенска омладина зна да ће само социјализам донети укидање сваког класног режима, укидање сваке диктатуре.”³² И ова резолуција студената социјалиста усвојена је на конгресу већином гласова. Од могућих 707 добила 394 гласа.

У оквиру друге тачке дневног реда конгреса резолуцију је поднела и републиканска студентска омладина. Али како и она није добила већину гласова (само 133), и о њој овом приликом нећемо детаљније говорити.

На овом конгресу југословенских студената у Француској, усвојена је са 394 гласа и резолуција студената социјалиста „Социјално васпитање”.³⁵ И из ове резолуције издвајамо неколико типичних социјалистичких мисли које показују у којој је мери била класно пролетерски идејно свесна ова наша социјалистичка омладина: „Само класа коју је сама историја одредила да изврши преображај данашњег друштва, моћи ће у друштву које буде почивало на економској једнакости, остварити нормални здравствени живот свих људи.”³⁴ И у вези са тим тражи се социјализација средстава за лечење: леџишта, апотека, клиника и лекарске помоћи; подизање довољног броја здравствених институција, довођење хигијене у склад са свим просветним установама и васпитавање народа у хигијенском смислу путем јавних предавања, популарних брошура и специјалних курсева.

Део ове резолуције: „Народно просвећивање”³⁵, такође има за основу социјалну правду и једнакост међу људима. Он, поред осталог, полази и од тога „да су све телесне и душевне особине и човечија свест последица и производ средине и човечије реакције на ту средину”, (...), „дакле, непрекидног рада.”³⁶ И да због тога „циљ друштвеног васпитања треба да буде оспособљавање појединаца за корисно произвођење и нормално уживање у друштву”.³⁷ С обзиром да је владајућа класа у ситуацији да може да користи сва средства и економска и политичка и морална и религиозна, да одржи непосредно производне делове народа на ниској свести о својим стварним могућностима и моћима у максимално могуће покорним, „I. Ст. омлад. сматра да јој је прва дужност да целој произвођачкој југословенској класи отвори очи и да убрза револуционарним путем економско-друштвену трансформацију у Југославији и да полазећи од општих - у уводу наведених принципа - сарађује на организацији народне просвете у друштву, по овој генералној основи с намером да се уместо буржоаског потрошачког морала створи морал иницијативе и поноса, тј. произвођачки морал.”³⁸

Ова резолуција даље даје и конкретно упутство шта и како у просвећивању и образовању, по социјалистичким принципима, треба да се, по повратку у домовину, ради и како треба да се изврши преображај васпитања у складу са социјалистичким преображајем друштва.

У вези са четвртом тачком дневног реда конгреса: „Студентско питање”, и ако се развила богата дискусија није била поднета ниједна резолуција. Одлучено је да будући Средишњи одбор изради, на основу дискусије на конгресу, резолуцију и да је поднесе надлежнима.

Што се тиче студентског покрета, одлучено је да „Гласник југословенске омладине” задржи свој постојећи карактер слободне говорнице свих југословенских студената, да се покрет одржи и поред разлика у гледиштима и да се дође у тесну везу са друговима у земљи.

И овај конгрес југословенских студената у Француској показао је у којој је мери и само студентско јединство, с обзиром на дијаметрално супротне идеје појединих политичких групација, вештачка творевина, мада се не може рећи да су сви наши студенти били свесни тога. Већ први дан рада конгреса показао је да опште идеје о заједничкој држави свих балканских Словена нису засноване и на истим политичким програмима и интересима. Свака политичка струја имала је своју разраду ове идеје, које су не ретко биле чак и на потупно супротним класним позицијама. Свако је нову заједничку државу југословенских народа видео својим очима и у складу са таквим виђањем планирао је и све своје политичке и друге програме за конкретни рад у домовини.

Чак и у појединим политичким групацијама, када се радило о плановима о конкретном раду у домовини, није било неопходног јединства. Што се тиче грађанско-политички оријентисане омладине, она се углавном прилагођавала политичким програмима одговарајућих грађанских партија и странака. Ништа боља ситуација није била ни код других. Јединствени у својим замислима о политичком и друштвеном значајном раду у домовини нису били ни сами социјалистички оријентисани студенти. Утицај октобарске револуције, међународног комунистичког покрета и из самог конгретног живота у совјетској Русији, допринели су јачању комунистичких снага и идеја и у овој нашој социјалистичкој студентској омладини. Илегална комунистичка језгра њихових организација у свему су следила утицаје октобарске и других пролетерских револуција и револуционарну праксу прве социјалистичке земље. Револуционарна борбена класна оријентација из међународне комунистичке активности изазвала је пуну идејну диференцијацију и код свих југословенских студената социјалиста. Социјалисти су сматрали да у социјализам треба доћи мирним, познатим социјалдемократским путем, комунисти су били за настављање светске пролетерске револуције и у свим југословенским крајевима и за диктатуру пролетаријата.

По повратку у домовину социјалисти су се задовољили културно-просветном акцијом. Комунисти су се пак укључили у стварање домаћег комунистичког радничког покрета, а у оквиру њега и у стварање свог омладинског комунистичког покрета.

Јединство југословенских студената у Француској, као и све друге наше школске омладине која се за време рата школовала у савезничким земљама, а која је у првим годинама рата била снажна кохезиона снага, при крају рата је, а нарочито после стварања Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, у тој мери ослабило међу онима у иностранству и међу онима у земљи, да се са њим више није могло ни у каквој ситуацији озбиљно рачунати. Кључна политичка идејна и друштвена поларизација на буржоазију и пролетаријат, снажно је у том смислу поларизовала и сву ову нашу школску омладину.

НАПОМЕНЕ

1. О конгресу видети више у „Гласнику југословенске омладине”, Париз 1919, бр. 6, стр. 81 и бр. 7, стр. 107-112.
2. Више о Средишњем одбору видети у „Гласнику југословенске омладине” Париз 1918, бр. 1 стр. 11.
3. Исто као напомена бр. 1.
4. Сви цитати из овог параграфа узети су из чланка Д. Милутиновића „Поводом омладинског конгреса” „Гласник југословенске омладине” Париз 1918, бр. 1. стр. 5.
5. Исто као напомена бр. 4.
6. Исто.
7. Исто као напомена бр. 4.
8. Исто као напомена бр. 1. (Г.Ј.О., бр. 7. ст. 107-112).
9. Само за пример да истакнемо чињеницу да су баш студенти комунисти помогли да се створе СРПЈ(к) у Хрватској и да су углавном они представљали Хрватску делегацију на Конгресу уједињења: (Сима Миљуш, Ђура Цвијић и др.).
10. Гласник југословенске омладине, Париз 1919, бр. 6, ст. 81.
11. Исто као напомена 10.
12. Исто као напомена 10.
13. Активност Коминтерне и Комунистичке интернационалне младих на стварању међународног радничког комунистичког покрета, а у оквиру њега и међународног омладинског комунистичког покрета, директно су усмеравали и сву активност наших младих комуниста.
14. „Гласник југословенске омладине”, Париз 1919, бр. 6, ст. 81.
15. „Гласник југословенске омладине”, Париз 1919, бр. 7, ст. 107.
16. Исто као напомена 15.
17. Исто као напомена 15.
18. Исто као напомена 15.
19. Исто као напомена 15.
20. Исто као напомена 15.
21. Исто као напомена 15.
22. Исто као напомена 15.
23. Исто као напомена 15.
24. Исто као напомена 15. (Исти став о овом питању имала је и Коминтерна).
25. Исти као напомена 15.
26. Исто као напомена 15.
27. Реферат „Демократија и социјализам” на конгресу је у име студената социјалиста поднео Драгољуб Јовановић, социјалиста из Париза.
28. Исто као напомена 15.
29. Исто као напомена 15.
30. Исто као напомена 15. (веома слично схватање се налази и у платформи Треће интернационале).
31. Исто као напомена 15.
32. Исто као напомена 15.
33. Ову резолуцију у име студената социјалиста на конгресу је поднео Драг. Чолић, социјалиста из Идона.
34. Исто као напомена 15.
35. Овај део резолуције поднео је Јосип Шаринић, социјалиста и Париза.
36. Исто као напомена 15.
37. Исто као напомена 15.
38. Исто као напомена 15.

Александар Милетић

РЕЗИМЕ

Овај текст покрива до сада недовољно познате акције југословенских студената који су се за време првог светског рата школовали у савезничким земаљама.

Задатак овог конгреса је био да резимира припреме југословенске школске омладине у иностранству за послератни рад у домовини, да заузме конкретне политичке ставове и да утврди конкретне задатке.

Конгрес је показао да је већина његових делегата била социјалистички, односно комунистички оријентисана. Пошто су комунисти још увек у то време били илегална језгра студентских социјалистичких организација, они су на овом конгресу наступали заједно са социјалистима.

Све усвојене одлуке и резолуције конгреса биле су предложене од социјалиста и комуниста и имале су пуну социјалистичку суштину.

Студенти комунисти, који су на овом конгресу присуствовали, имали су, после његовог завршетка, посебну седницу. На овој седници утврдили су и сопствене конкретне задатке за рад у домовини. Резултат одлуке ове седнице је, поред осталог, и стварање Савеза комунистичке омладине Југославије.

Aleksandar Miletić

SUMMARY

This text covers the activities of the Yugoslav students educated in the allied countries during the First World War.

The aim of the Congress was to sum up the preparations of the Yugoslav students abroad for their post war activities in homeland, to assume the precise political attitudes and fix the tasks.

It appeared during the Congress that the majority of its delegates were of socialist, that is of communist orientation. As at that time the communists were still illegal core of the students socialist organizations, they acted together with the socialists.

All the accepted decisions and resolutions of the Congress proposed by Socialists and Communists were basically socialist.

The Communist students held a separate meeting after the end of the Congress. They set up their own tasks for the activities in the native country. Creation of the League of Communist Youth of Yugoslavia came as a result of this meeting.